

V I Lenin

RKP(b):s sjunde, extra kongress den 6-8 mars 1918**Innehåll**

1. Centralkommitténs verksamhetsberättelse den 7 mars	1
2. Slutord i debatten om centralkommitténs verksamhetsberättelse den 8 mars.....	12
3. Resolution om krig och fred.....	16
4. Tillägg till resolutionen om krig och fred den 8 mars.....	16
5. Anförande om revidering av partiprogrammet och ändring av partiets namn den 8 mars...	17
6. Resolution om ändring av partinamnet och partiprogrammet.....	23
7. Resolution om ”vänsterkommunisternas” vägran att ingå i centralkommittén.....	24

1. Centralkommitténs verksamhetsberättelse den 7 mars

Verksamhetsberättelsen kunde bestå av en uppräknig av de åtgärder som vidtagits av centralkommittén, men i detta ögonblick är det inte en sådan verksamhetsberättelse vi behöver utan en *översikt över vår revolution i dess helhet*; bara den kan ge den enda marxistiska motivationen för alla våra beslut. Vi måste granska hela den föregående revolutionsutvecklingen för att fastställa varför den förändrades i fortsättningen. Vi har i vår revolution vändpunkter som kommer att ha enorm betydelse för världsrevolutionen. En av dem är *Oktoberrevolutionen*.

Februarirevolutionens första framsteg berodde av att förutom bondemassan också bourgeoisin följde proletariatet. Därav den lätta segern över tsarismen, som vi inte lyckades genomdriva 1905. Det spontana upprättandet av sovjeter för arbetardeputerade under februarirevolutionen var ett återupptagande av erfarenheterna från 1905 – och vi fick proklamera principen om sovjetmakt. Massorna lärde sig revolutionens uppgifter utgående från den egna kamperfarenheten. Händelserna den 20-21 april var en egenartad kombination av demonstration med ett slags väpnat uppror. Detta var tillräckligt för den borgerliga regeringens fall. En längre period av kompromisspolitik inleddes, vilken härflöt ur den maktövertagande småborgerliga regeringens själva natur. Julihändelserna kunde inte upprätta proletariatets diktatur, eftersom massorna ännu inte var mogna för detta. Därför var det heller ingen enda ansvarig organisation som uppmanade dem att införa den. Men som rekognoscering i fiendeläget hade juli-händelserna en mycket stor betydelse. Kornilovs kupp försök och de efterföljande händelserna blev praktiska lärdomar som möjliggjorde Oktoberrevolutionen. De som även i oktober önskade dela makten gjorde det felet att de inte ställde segern i oktober i samband med juli-händelserna, offensiven, Kornilovrevolten osv. osv., vilket allt fick miljonmassorna att inse att sovjetmakten blivit en nödvändighet. Därefter följde vårt triumftåg över hela Ryssland, åtföljt av den allmänna fredssträvan. Vi visste, att vi inte skulle få fred genom att ensidigt inställa fiendligheterna; detta hade vi redan påvisat på aprilkonferensen. Från april till oktober hade soldaterna fått en alldeles klar uppfattning om att kompromisspolitiken bara drog ut på kriget och ledde till meningslösa, blodiga försök från imperialisternas sida att gå till angrepp, varvid dessa trasslade in sig ännu mer i kriget som skulle ha kommit att pågå i årtal. Mot denna bakgrund var det nödvändigt att till varje pris snabbt gå över till en aktiv fredspolitik, överföra makten till sovjeterna och helt tillintetgöra godsägarsystemet. Detta stöddes som bekant inte bara av Kerenskij utan också av Avksentiev som t. o. m. gick så långt att han arresterade jordkommittémedlemmar. Och det var denna av oss till de breda folkmassornas medvetande bringade politik, parollen ”Makten åt sovjeterna”, som gjorde det möjligt för oss att i oktober segra så lätt i Petersburg och som förvandlade den ryska revolutionens senaste månader till ett enda oavbrutet triumftåg.

Inbördeskriget blev ett faktum. Det som vi hade förutsagt i början av revolutionen och t. o. m. i början av kriget och som då möttes med misstro och t. o. m. med löje bland en betydande del

av de socialistiska kretsarna, nämligen det imperialistiska krigets förvandling till inbördeskrig, blev den 25 oktober 1917 verklighet i ett av de största och mest efterblivna krigförande länderna. Eftersom det stora folkflertalet stod på vår sida i inbördeskriget så segrade vi så enastående lätt.

De trupper som bröt upp från fronten var vart de än kom besjälade av största möjliga revolutionära beslutsamhet att göra slut på kompromisspolitiken, och kompromissmakarna, det vita gardet och godsägarsönerna förlorade varje stöd hos befolkningen. Kriget mot dem blev så småningom ett triumftåg för revolutionen, allteftersom de breda folkmassorna och de mot oss marscherande truppförbanden gick över på bolsjevikernas sida. Det såg vi i Petrograd och på Gattjinafronten, där de kosacker som Kerenskij och Krasnov ville föra mot den röda huvudstaden började vackla, det såg vi också senare i Moskva, Orenburg och Ukraina. Over hela Ryssland reste sig inbördeskrigets våg, och överallt segrade vi ovanligt lätt just därför att frukten hade mognat, därför att massorna redan hade all nödvändig erfarenhet av kompromisser med bourgeoisin. Vår paroll ”All makt åt sovjeterna” som massorna i praktiken prövat genom lång historisk erfarenhet, upptogs av dem som deras egen.

Därför blev den ryska revolutionens första månader efter den 25 oktober 1917 ett enda oavbrutet triumftåg. Denna oupphörliga triumf medförde att de svårigheter som den socialistiska revolutionen genast mötte och inte kunde undgå att stöta på glömdes eller sköts åt sidan. En av de viktigaste skillnaderna mellan en borgerlig och en socialistisk revolution är den omständigheten, att för den borgerliga revolutionen, som växer fram i det feodala samhället, uppstår successivt i det gamla samhällsskickets sköte nya ekonomiska organisationer, vilka så småningom förändrar det feodala samhällets alla sidor. Den borgerliga revolutionen har bara en uppgift, nämligen att röja undan, kasta åt sidan och förinta det gamla samhällets alla fjättrar. I och med detta gör varje borgerlig revolution allt som krävs av den: den påskyndar kapitalismens utveckling.

För den socialistiska revolutionen är förhållandet helt annorlunda. Ju mer efterblivet det land är som till följd av historiens sicksackutveckling inleder den socialistiska revolutionen, desto svårare blir övergången från de gamla, kapitalistiska betingelserna till socialistiska. Till uppgifterna att förstöra kommer här nya, oerhört svåra organisationsuppgifter. Om det ryska folkets revolutionära skaparkraft, som lärt av de stora erfarenheterna 1905, inte hade bildat sovjeterna redan i februari 1917, så skulle inget maktövertagande alls ha blivit möjligt i oktober, eftersom en framgång helt och hållet var beroende av förekomsten av redan färdiga organisationsformer för miljonrörelsen. Denna färdiga organisationsform var sovjeterna, och det var därför vi kunde uppleva de glänsande framgångarna, det oavbrutna triumftåget på det politiska området. Den nya formen för den politiska makten var redan fix och färdig, och det enda vi behövde var att med några dekret utveckla sovjetmakten från dess embryotillstånd under revolutionens första månader till en legitimt erkänd, i Ryssland förankrad form, till Ryska sovjetrepubliken. Den skapades med en gång, och det skedde så lätt därför att massorna hade upprättat sovjeterna redan i februari 1917, t. o. m. innan något enda parti hade hunnit föra fram parollen ifråga. Denna form för proletariatets makt frambringades av folkets djupa skaparkraft, som gått igenom och lärt av 1905 års bittra erfarenheter. Att besegra den inre fienden var en i högsta grad lätt uppgift. Även uppgiften att bygga upp den politiska makten var i högsta grad lätt, eftersom massorna hade gett oss stommen, grundvalen för denna makt. Sovjetrepubliken skapades med en gång. Men ännu återstod två ytterst svåra uppgifter, vilkas lösning på intet sätt kunde bli samma triumftåg som revolutionen var under de första månaderna. Vi hade inte och kunde inte heller ha några tvivel om att den socialistiska revolutionen i fortsättningen skulle ställas inför uppgifter av gigantisk svårighetsgrad.

Det var för det första den inre organisationens uppgifter, vilka varje socialistisk revolution ställs inför. Skillnaden mellan en socialistisk och en borgerlig revolution består just i att det i

det senare fallet redan finns färdiga former för de kapitalistiska förhållandena, medan sovjetmakten, proletariats makt, inte får några sådana färdiga förhållanden till skänks, bortsett från de mest utvecklade kapitalistiska formerna, vilka egentligen endast omspann några små industritoppar och i mycket liten utsträckning berörde jordbruket. Att upprätta registrering och kontroll över de största företagen, att förvandla hela den statliga ekonomiska mekanismen till en enda stor maskin, till en ekonomisk organism där hundratals miljoner människor följer en enhetlig plan – det var den gigantiska organisationsuppgift som vi måste åta oss. De nutida arbetsförhållandena medgav på inget vis en lösning på en höft, på samma sätt som vi hade klarat av uppgifterna i inbördeskriget ”med hurrarop”. Sakens själva väsen tillät ingen sådan lösning. Om segern över Kaledin var så lätt och om sovjetrepublikens upprättande inte ens mötte något mer beaktansvärt motstånd, så hade detta händelseförlopp förutbestämts av hela den föregående objektiva utvecklingen. Det enda som återstod att göra var att säga det sista ordet, att byta ut skylten, att i stället för ”sovjeten är en facklig organisation” skriva ”sovjeten är den enda formen för statsmakten”. Beträffande organisationsuppgifterna var förhållandet inte alls detsamma. Där stötte vi på gigantiska svårigheter. För alla som ville grundligt tänka över vår revolutions uppgifter stod det genast klart, att den upplösning som kriget begåvat det kapitalistiska samhället med endast kunde övervinnas på självdisciplinens svåra och långa väg, att vi endast på en utomordentligt svår och lång väg som kräver en outtröttlig insats kunde övervinna förfallet och besegra de element som ökade upplösningen, som betraktade revolutionen som ett sätt att bli kvitt de gamla fjättrarna och hugga för sig på dess bekostnad. Att dessa element dök upp i stort antal var oundvikligt under en period av oerhört ekonomiskt förfall i ett småbondeland. Mot dem förestår en hundra gånger svårare kamp som inte lovar några effektfulla tillfällen, en kamp som vi först nu inlett. Den har bara börjat, och här väntar oss svåra prövningar. Det objektiva saken tillåter här på inget vis ett triumftåg med flygande fanor och klingande spel, som när vi marscherade mot Kaledin. Envar som skulle försöka flytta över denna kampmetod till de organisationsuppgifter som revolutionen står inför skulle göra bankrutt över hela linjen, både som politiker, som socialist och som medverkande i den socialistiska revolutionen.

Detsamma väntade några av våra unga kamrater som blev alltför begeistrade av revolutionens ursprungliga triumftåg, när denna konkret ställdes inför den andra gigantiska svårigheten, nämligen den internationella frågan. Om vi så lätt kom tillrätta med Kerenskij's band och byggde upp makten hos oss, om vi utan minsta svårighet antog dekretet om jordens socialisering och arbetarkontroll – om vi genomförde allt detta så lätt, så var det endast därför att en lycklig händelseutveckling för kort tid skyddade oss mot den internationella imperialismen. Världsimperialismen – med hela dess mäktiga kapital, dess välorganiserade krigsmaskin som representerar världskapitalets verkliga styrka verkliga högborg – kunde på inget vis, under inga förhållanden finna sig i sovjetrepublikens existens, detta på grund av sin objektiva ställning och de ekonomiska intressena hos den kapitalistklass den förkroppsligar, på grund av handelsförbindelserna, de internationella finansrelationerna. En konflikt är oundviklig. Här ligger den ryska revolutionens största svårighet, dess största historiska problem: nödvändigheten att lösa internationella uppgifter, att framkalla en världsrevolution, att genomföra denna övergång från vår snävt nationella revolution till en internationell. Denna uppgift har vi nu ställts inför i hela dess oerhörda svårighet. Alltså, många av våra unga vänner som anser sig tillhöra vänstern har börjat glömma en synnerligen viktig omständighet, nämligen varför vi så lätt kunde gå från seger till seger under veckorna och månaderna av storslagen triumf efter Oktoberrevolutionen. Detta blev emellertid möjligt endast därför att den uppkomna internationella situationen för en tid hade garderat oss mot imperialismen. Denna hade annat att tänka på än oss. Vi tyckte också att vi hade annat att tänka på än imperialismen. Enskilda imperialister hade inte tid med oss endast därför, att hela den nutida världsimperialismens stora sociala, politiska och militära styrka vid den tidpunkten var

splittrad i två grupper genom ett inbördes krig. De imperialistiska rövorna var till den grad indragna i denna kamp att de hade tagit struvtag på varandra, de hade gått så otroligt långt att ingendera av de två grupperna kunde avdela någon betydande styrka mot den ryska revolutionen. Sådan var situationen i oktober: vår revolution utbröt just – det är paradoxalt men sant – i det lyckliga ögonblicket då de allra flesta imperialistiska länderna hade drabbats av oerhörda olyckor, miljoner människor hade omkommit och folken var krigströtta efter de stora hemsökelsena, då de krigförande länderna under krigets fjärde år hade nått en återvändsgränd, en skiljeväg, där den frågan objektivt reste sig: kan folken som bringats till detta tillstånd fortsätta kriget? Endast tack vare att vår revolution hade utbrutit i ett sådant lyckligt ögonblick, då ingen enda av de två jättestora rövargrupperna var i stånd att omedelbart kasta sig över den andra eller gå samman med den mot oss, endast detta ögonblickstillstånd av de internationella politiska och ekonomiska relationerna kunde utnyttjas och utnyttjades också av vår revolution för att göra detta glänsande triumftåg genom europeiska Ryssland, sprida sig till Finland och börja erövra Kaukasien och Rumänien. Endast detta förklarar den omständigheten, att det i vårt partis ledande kretsar dök upp partifunktionärer, intellektuella övermänniskor, som lät sig dras med av detta triumftåg, som sade: världsimperialismen tvingar vi på knä, där blir det också ett triumftåg, inte finns det några reella svårigheter där inte. Det är emellertid just det utmärkande i det objektiva läget för den ryska revolutionen, som endast utnyttjade världsimperialismens temporära svårigheter då den maskin som skulle rulla mot oss som när ett järnvägståg kör på och krossar en skottkärra tillfälligtvis hade kört fast i och med att de båda rövargrupperna hade drabbat samman. Den revolutionära rörelsen ökade både här och där, men i alla imperialistiska länder utan undantag befann den sig till största delen ännu i begynnelsestadiet. Tillväxttakten var inte alls densamma som hos oss. För envar som skänkte den socialistiska revolutionens ekonomiska förutsättningar i Europa en tanke kunde det inte annat än stå klart, att det var ojämförligt mycket lättare att börja revolutionen hos oss än i Europa men att det skulle bli svårare att fortsätta den hos oss. Detta var den objektiva bakgrunden till den ovanligt svåra och tvära historiska vändpunkt som det förestod oss att uppleva. Från det oavbrutna triumftåget i oktober, november och december på vår inrikesfront, mot vår kontrarevolution, mot sovjetmaktens fiender, förestod det oss att gå över till att möta den verkliga världsimperialismen, dess verkliga fiendskap mot oss. Från triumftåget förestod det oss att gå över till en mycket svår och tung situation, som det självfallet var omöjligt att klara med ord och braskande paroller – hur trevligt det än skulle ha varit – eftersom massorna i vårt desorganiserade land var oerhört krigströtta; de hade nått ett tillstånd då de absolut inte kunde föra krig längre, de hade till den grad brutits ned av tre outhärdliga krigsår att de blivit helt stridsodugliga. Redan före Oktoberrevolutionen såg vi representanter för soldatmassorna som inte tillhörde bolsjevikpartiet och som inte tvekade att säga bourgeoisin sanningen, nämligen att den ryska armén inte skulle strida. Detta tillstånd i armén skapade en gigantisk kris. Vårt småbondeland som desorganiserats av kriget och försatts i ett oerhört tillstånd befinner sig i en ovanligt svår situation. Vi har ingen armé men måste leva sida vid sida med en till tänderna beväpnad rövare, som hittills varit och fortsätter att vara rövare och som självfallet struntar i all agitation för fred utan annexioner och kontributioner. Ett tamt husdjur som ligger vid sidan av en tiger och försöker övertala tigern att acceptera en fred utan annexioner och kontributioner medan det enda sättet att uppnå en sådan fred är att anfälla tigern. Toppskikt i vårt parti – intellektuella och en del arbetarorganisationer – försökte slå bort detta perspektiv genom framförallt fraser och undanflykter av typ ”så får det inte vara”. Denna fred var en alltför otrolig framtidsutsikt för att vi, som hittills gått i öppen strid med flygande fanor och klingande spel och med hurrarop intagit fiendens ställningar, för att vi skulle falla till föga och gå med på dessa förnedrande villkor. Aldrig! Vi är alltför stolta revolutionärer, och vi deklarerar framför allt: ”Tyskarna kan inte anfälla.”

Det var det första argument som dessa människor tröstade sig med. Historien har nu ställt oss i ett enastående svårt läge; mitt i ett oerhört invecklat organisationsarbete måste vi uppleva en rad svidande nederlag. Från världshistorisk ståndpunkt sett finns det utan tvivel inget hopp om en slutgiltig seger för vår revolution om den förblir ensam, utan den revolutionära rörelsen i andra länder. När bolsjevikpartiet ensamt gav sig i kast med uppgiften, så skedde det i den fasta övertygelsen att revolutionen höll på att mogna i alla länder och att oavsett vilka svårigheter vi hade upplevt och vilka nederlag vi stod inför så skulle sist och slutligen – och inte i själva begynnelsen – den socialistiska internationella revolutionen komma eftersom den var på väg; den skulle mogna eftersom den höll på att mogna. Än en gång: vår räddning ur alla dessa svårigheter ligger i en alleuropeisk revolution. När vi tar denna sanning, denna helt abstrakta sanning, som utgångspunkt och vägledning måste vi se till att den med tiden inte förvandlas till en fras, emedan varje abstrakt sanning som används utan varje analys blir en fras. Säger man att varje strejk rymmer revolutionens hydra och att den som inte förstår det inte är socialist, så stämmer det. Bakom varje strejk skymtar verkligen den socialistiska revolutionen. Men om man säger att varje enskild strejk utgör ett direkt steg mot den socialistiska revolutionen, så är det bara en tom fras. Det har vi hört ”vareviga dag vid samma tillfälle” och blivit så trötta på att arbetarna har förkastat alla dessa anarkistfraser, eftersom det är lika klart att påståendet att man från varje strejk kan gå över till revolution är nonsens som det är otvivelaktigt att den socialistiska revolutionens hydra skymtar bakom varje strejk. Liksom det är alldeles odiskutabelt att alla vår revolutions svårigheter kommer att övervinnas först när den socialistiska världsrevolutionen har mognat – och den håller nu på att mogna överallt – så är det alldeles absurt att hävda att vi måste skyla över varje konkret svårighet i vår revolution idag och säga: ”Jag litar på den socialistiska världsrevolutionen och kan göra vilka dumheter som helst.” ”Liebknecht hjälper oss därför att han i varje fall kommer att segra.” Han skapar en sådan förträfflig organisation och planerar allt i förväg så bra att vi kan ta formerna färdiggjorda liksom vi övertog den marxistiska läran i färdigt skick från Västeuropa – vilket möjligen var orsaken till att den segrade hos oss på några månader medan det tog årtionden innan den segrade i Västeuropa. Alltnog, det vore ett alldeles bedrövligt vågspel att flytta över det gamla sättet att lösa kampproblemen med triumftåg till den nya historiska period som inträtt och som konfronterat oss, inte med sådana ynkryggar som Kerenskij och Kornilov utan med en internationell rövare, imperialismen i Tyskland, där revolutionen endast håller på att mogna men förvisso inte mognat färdig. Påståendet att fienden inte skulle våga angripa revolutionen var ett sådant äventyr. Situationen under Brestförhandlingarna var ännu inte sådan att vi var tvungna att gå med på vilka fredsvillkor som helst. Det objektiva styrkeförhållandet var sådant, att enbart ett uppskov skulle ha varit otillräckligt. Brestförhandlingarna borde ha visat att tyskarna skulle anfalla, att det tyska samhället inte var till den grad havande med en revolution att den skulle utbryta omgående; och vi kan inte lägga de tyska imperialisterna till last att de genom sitt handlande ännu inte hade förberett detta utbrott, eller som våra unga vänner som anser sig höra till vänstern säger, en sådan situation att tyskarna inte kunde anfalla. När vi säger dem att vi inte har någon armé, att vi var tvungna att demobilisera – vi var tvungna att göra det fast vi inte för ett ögonblick hade glömt att en tiger låg vid sidan av vårt tama husdjur –, så vill de inte förstå det. Även om vi var tvungna att hemförlova armén så hade vi ingalunda glömt att det inte går att få slut på ett krig genom en ensidig order att sticka bajonetten i jorden.

Hur kom det sig överhuvudtaget att inte en enda strömning, riktning eller organisation i vårt parti var emot demobiliseringen? Var vi alldeles från vettet? Ingalunda. Redan före oktober sade officerare, som inte var bolsjevik, att armén inte var stridsduglig, att den inte kunde hållas kvar vid fronten ens några veckor till. Efter Oktoberrevolutionen var detta uppenbart för envar som ville erkänna fakta, som ville se den osköna, bittra verkligheten och inte sticka huvudet i busken eller dra mössan över ögonen och svänga sig med stolta fraser. Armén fanns

inte, det gick inte att hålla samman den. Det bästa vi kunde göra var att hemförlova den snarast möjligt. Det var en sjuk kroppsdel som utstått oerhörda plågor och härjats av umbäranden under ett krig som den inträdde i tekniskt oförberedd och utträdde ur i sådant skick att den greps av panik vid första bästa attack. Vi kan inte klandra dessa människor som upplevt sådana oerhörda lidanden. I hundratals resolutioner, även under den ryska revolutionens första period, förklarade soldaterna fullständigt öppet: ”Vi vadar i blod, vi kan inte slåss längre.” Man kunde uppskjuta krigets slut med konstlade medel, man kunde bluffa som Kerenskij, man kunde fördröja slutet några veckor, men den objektiva verkligheten banade sin egen väg. Det var en sjuk del av den ryska statskroppen, som inte längre kunde bära krigsbördan. Ju snabbare vi hemförlovade den, desto snarare skulle den upplösas bland de delar som ännu inte var lika sjuka, desto snarare skulle landet vara redo till nya, svåra prövningar. Det var vad vi kände när vi enhälligt, utan minsta protest fattade – det utrikespolitiskt sett absurda – beslutet att hemförlova armén. Det var det rätta beslutet. Vi sade, att det var en grundlös illusion att tro att vi skulle kunna hålla kvar armén. Ju snabbare armén demobiliserades, desto snarare skulle hela samhällsorganismen börja tillfriskna. Därför var den revolutionära frasen ”Tyskarna kan inte anfalla” – ur vilken följde ”Vi kan förklara slut på krigstillståndet. Varken krig eller undertecknande av fred” – ett så grovt fel, en sådan bitter övervärdering av händelserna. Ponera att tyskarna går till anfall. ”Nej, de kan inte anfalla.” Men har ni rätt att äventyra världsrevolutionen? Tänk på den konkreta frågan om ni inte framstår som den tyska imperialismens hjälpredda när detta ögonblick inträffar. Men vi som från och med oktober 1917 alla blivit fosterlandsförsvare, erkänt principen om fosterlandets försvar, vi vet alla att vi har brutit med imperialisterna inte bara i ord utan i gärning – vi rev sönder de hemliga avtalen, besegrade vår hemmabourgeois och föreslog en öppen och hederlig fred. Alla folk kunde se våra verkliga avsikter. Hur kunde människor som på allvar omfattade principen om sovjetrepublikens försvar engagera sig i detta vågspel, som redan burit frukt? Och att detta är faktum framgår av att den svåra kris som vårt parti genomgår i samband med ”vänster”-oppositionens bildande är en av de största som den ryska revolutionen upplevt.

Krisen skall vi övervinna. Den kommer under inga omständigheter att bryta nacken av vare sig vårt parti eller vår revolution, fast det var mycket nära, mycket möjligt att det skulle ha hänt vid innevarande tidpunkt. Garantin för att vi inte kommer att bryta nacken av oss på den frågan är att i stället för det gamla sättet att lösa fraktionsslitningar genom en enorm kvantitet litteratur, en mängd diskussioner och ett överflöd av schismer har händelseutvecklingen gett oss en ny lärometod. Den går ut på att kollationera allt med fakta, händelser och världshistoriens lärdomar. Ni sade, att tyskarna inte kunde anfalla. Konsekvensen av er taktik var att vi kunde förklara krigstillståndet upphävt. Historien gav er en läxa, den grusade den illusionen. Visst utvecklas den tyska revolutionen, men inte som vi skulle önska, inte så snabbt som ryska intellektuella helst skulle vilja se det, inte i samma takt som vår historia hade i oktober, då vi kom till första bästa stad, proklamerade sovjetmakt och om några dagar hade nio tiondelar av arbetarna på vår sida. Den tyska revolutionen utvecklas tyvärr inte lika snabbt. Och vad tror ni, är det vi som skall ta hänsyn till revolutionen eller den som skall ta hänsyn till oss? Ni ville att revolutionen skulle rätta sig efter era behov och historien gav er en läxa. Det är en läxa, därför att det är en absolut sanning att utan den tyska revolutionen kommer vi att gå under – kanske inte i Petrograd eller Moskva utan i Vladivostok eller andra avlägsna platser dit vi kanhända måste retirera och dit avståndet möjligen kan bli ännu större än från Petrograd till Moskva. Men i varje fall och under alla eventualiteter kommer vi att gå under om inte den tyska revolutionen kommer. Detta rubbar emellertid inte det minsta vår övertygelse om att vi måste kunna bära de största svårigheter utan stora ord.

Revolutionen kommer inte så snabbt som vi hade väntat oss. Historien har visat det, och vi måste ta det som ett faktum, vi måste acceptera att den socialistiska världsrevolutionen inte

kan börja lika lätt i utvecklade länder som revolutionen började i Ryssland, Nikolaus' och Rasputins land, där en ofantlig del av befolkningen helt och hållet struntade i vilka folk som bodde i utkanterna och vad som skedde där. Att börja en revolution i ett sådant land var lätt, det var som att lyfta en fjäder.

Men att utan förberedelse börja en revolution i ett land med utvecklad kapitalism som gett alla, även den ringaste, en demokratisk kultur och organisation vore fel, orimligt. Faktum är, att i detta fall närmar vi oss först nu de socialistiska revolutionernas plågsamma begynnelseperiod. Vi vet inte, ingen vet när revolutionen kommer att segra, det är fullt möjligt att det blir om några veckor eller t. o. m. om några dagar, men vi kan inte sätta allt på detta kort. Vi måste bereda oss på utomordentliga svårigheter, enastående svåra nederlag, som är oundvikliga eftersom revolutionen ännu inte börjat i Europa – fast den kan börja redan i morgon. Och när den har börjat så kommer vi självfallet inte att ansättas av våra tvivel, det blir inte fråga om ett revolutionärt krig utan det blir ett enda oavbrutet triumftåg. Det kommer, det kommer med nödvändighet, men tills vidare har det inte inträffat. Detta är det enkla faktum som historien har lärt oss och som blev ett mycket smärtsamt slag för oss – men som det heter: av skadan blir man vis. Därför tror jag, att när vi nu fått ett så smärtsamt slag av historien då vi hoppades att tyskarna inte kunde anfalla och att vi skulle klara allt med hurra-rop, så kommer massorna i hela Sovjetryssland att med våra sovjetorganisationers hjälp mycket snabbt inse betydelsen av den läxan. De har alla kommit i rörelse, samlas till möten, förbereder sig till kongressen, antar resolutioner och tänker över det som hänt. Det är numera inte fråga om de gamla förrevolutionära tvisterna som stannade inom de snäva partikretsarna. Alla beslut föreläggs nu massorna för diskussion, vilka kräver att de skall granskas med erfarenheten och handlingen som provosten, vilka aldrig låter sig förledas av ytliga tal och lockas bort från den väg som utstakas av den objektiva händelseutvecklingen. En intellektuell eller en vänsterbolsjevnik kan naturligtvis försöka bortdiskutera de svårigheter som vi står inför, han kan givetvis försöka bagatellisera sådana fakta som att vi inte har någon armé eller att det inte utbryter en revolution i Tyskland. Men miljonmassorna – och politiken börjar när det är fråga om miljoner och inte tusental; först när det är fråga om miljoner börjar den allvarliga politiken – miljonmassorna vet hur armén ser ut, har sett soldaterna som kommit hem från fronten. Massorna – alltså inte enskilda personer utan den verkliga massan – vet att vi inte kan strida, att alla vid fronten gått igenom allt som man bara kan föreställa sig. Massan har insett den sanningen att om det inte finns någon armé och ett rovdjur ligger vid vår sida, så måste vi underteckna även det tyngsta och mest förnedrande fredsavtal. Det är oundvikligt så länge revolutionen inte har brutit ut, så länge armén inte tillfrisknat, så länge soldaterna inte hemförlovats. Till dess kommer patienten att förbli sjuk. Och det tyska rovdjuret besegrar vi inte med hurra-rop, det klarar vi inte lika lätt som vi klarade Kerenskij och Kornilov. Det är den läxa som massorna lärt sig utan de förbehåll som somliga, vilka ville undkomma den bittra verkligheten, försökte servera dem.

Först det oavbrutna triumftåget i oktober och november – och så lider plötsligt den ryska revolutionen under loppet av några veckor nederlag mot det tyska rovdjuret; den ryska revolutionen är redo att acceptera villkoren i ett ruinerande fördrag. Historiens omkastningar är hårda, hos oss är alla sådana strömkantringar hårda. När vi 1907 undertecknade det oerhört skamliga inre fördraget med Stolypin, när vi var tvungna att passera genom den stolypinska riksdumans svinhus och gjorde vissa åtaganden genom att underteckna monarkistiska papperslappar, så upplevde vi detsamma som idag fast i mindre måttstock. Personer som hörde till de bästa i revolutionens förtrupp sade då (och tvivlade inte heller det minsta på att de hade rätt): ”Vi är stolta revolutionärer, vi tror på den ryska revolutionen, vi kommer aldrig att visa oss i de legala stolypinska institutionerna.” Jo, det kommer ni, sade vi. Massornas liv, historien är starkare än era bedyranden. Om ni inte vill göra det så kommer historien att tvinga

er. De hörde till en mycket vänstersinnad fraktion, av vilken inte ens röken var kvar efter historiens första kast. Precis som vi då förmådde förbli revolutionärer, arbeta under ohyggliga förhållanden och komma ned på fötterna igen så kommer vi att reda upp situationen nu också, eftersom det inte är fråga om en nyck från vår sida utan om en objektiv nödvändighet som uppstått i ett fullständigt ruinerat land därför att den europeiska revolutionen trots vår önskan understått sig att dröja medan den tyska imperialismen trots vår önskan var fräck nog att börja anfalla.

Under sådana omständigheter gäller det att kunna retirera. Den otroligt bittra och bedrövliga verkligheten kan vi inte dölja för oss själva med fraser; vi måste säga: Give gud att vi kan dra oss tillbaka i något så när god ordning. Att retirera i full ordning kan vi inte – give gud att vi kan göra det i någorlunda god ordning och vinna litet tid för att den sjuka delen av vår organism skall upplösas åtminstone delvis. Organismen är sund i sin helhet och kommer att övervinna sjukdomen. Men man kan inte kräva att den skall övervinnas, med en gång, ögonblickligen; det går inte att hejda en armé som är stadd på flykt. Jag sade en av våra unga vänner som ville höra till vänstern: ”Kamrat, res till fronten och se vad som håller på att ske med armén.” Han blev emellertid stött över förslaget och sade: ”Man vill förvisa oss för att vi inte ska agitera här för det revolutionära krigets stora principer.” När jag föreslog det så hade jag verkligen inte för avsikt att förvisa fraktionsmotståndarna, det var menat som ett förslag att de själva skulle förvissa sig om att armén hade inlett en flykt utan motstycke. Det visste vi även tidigare, och inte heller då fick man blunda för att upplösningen hade gått så oerhört långt att våra artilleripjäser såldes till tyskarna för en spottstyver. Det visste vi, liksom vi också vet att det inte går att hejda armén, och påståendet att tyskarna inte skulle anfalla var ett ödesdigert äventyr. Eftersom den europeiska revolutionen låter vänta på sig så förestår oss mycket svåra nederlag, därför att vi inte har någon armé, därför att vi är i avsaknad av organisation, därför att vi inte kan lösa dessa två problem på rak arm. Om man inte kan anpassa sig, om man inte är upplagd för att krypa på magen i smutsen så är man inte en revolutionär utan en pratmakare. Och det är inte för att jag tycker om det som jag föreslår att krypa på magen utan för att det inte finns något annat sätt, för att historien inte är tillmötesgående nog att få revolutionen att mogna samtidigt överallt.

Saken är den att inbördeskriget började som ett försök att drabba samman med imperialismen, och det visade att imperialismen är genomrutten och att de proletära elementen reser sig i varje armé. Visst kommer vi att bli vittne till världsrevolutionen, men tills vidare är det endast en mycket fin saga, en mycket vacker saga – och jag förstår mycket väl att barn tycker om vackra sagor. Men jag frågar: bör också en allvarlig revolutionär tro på sagor? Verklighetsdrag finns det i varje saga, och fick några barn höra en saga, där tuppen och katten inte kunde prata med varandra som människor, så skulle de strunta i den. På samma sätt kommer folket att säga, att ni far med osanning om ni säger att inbördeskriget i Tyskland kommer och samtidigt utlovar en internationell fältrevolution i stället för en sammanstötning med imperialismen. Det är önsketänkande, ett sätt att i den egna tankevärlden övervinna de svårigheter som historien presenterat. Om det tyska proletariatet blir i stånd att gå till aktion så är ju allt bra. Men har ni kunnat mäta detta, har ni funnit ett instrument som kan fastställa att den tyska revolutionen kommer att utbryta en viss dag? Nej, det vet ni inte, och vi vet det inte heller. Ni satsar allt på detta kort. Om revolutionen utbryter så har situationen räddats. Javisst! Men om den inte utvecklas som vi önskar det, om den inte segrar i morgon, vad kommer då att hända? Då skall massorna säga er: ni har handlat som äventyrare, ni satsade på en lycklig händelseutveckling som inte inträffade, ni visade er inte vara den situation vuxen som inträdde i stället för världsrevolutionen, vilken med nödvändighet kommer men vilken ännu inte mognat.

Det har inträtt en period av de svåraste nederlag som en till tänderna beväpnad imperialism tillfogar ett land som har demobiliserat sin armé, som måste demobilisera sin armé. Det som jag hade förutsagt inträffade hundraprocentigt. I stället för Brestfreden fick vi en fred som var mycket mer förnedrande, och skulden är deras som vägrade att acceptera Brestfreden. Vi visste, att vi slöt fred med imperialismen och att orsaken till detta var armén. Det var Hoffmann och inte Liebknecht som vi satt med vid samma bord – och därmed hjälpte vi den tyska revolutionen. Men ni hjälper nu den tyska imperialismen, eftersom ni överlämnat miljonvärden i kanoner och projektiler; och detta måste envar som såg det tillstånd, det otroligt smärtsamma tillstånd som armén befann sig i ha kunnat förutsäga. Varje hederlig människa som kom från fronten sade, att vi oundvikligen var prisgivna om tyskarna satte igång det minsta anfall. Vi skulle ha blivit slagna under loppet av några få dagar.

Efter denna läxa kommer vi att övervinna vår splittring, vår kris, hur svår denna sjukdom än är, eftersom en mycket mer pålitlig bundsförvant, världsrevolutionen, skall komma till vår hjälp. När en ratificering av denna Tilsitfred, denna oerhörda plundringsfred som är mer förnedrande än Brestfreden kommer på tal, så svarar jag obetingat ja. Vi måste göra det, eftersom vi ser på tingen utifrån massornas ståndpunkt. Ett försök att föra över oktober-november-taktiken i ett land, att med hjälp av vår fantasi aptera detta revolutionens triumftåg på världsrevolutionens förlopp – ett sådant försök är dömt att misslyckas. När det sägs att en andhämtningspaus är fantasi, när en tidning som kallas Kommunist – antagligen av ordet kommun – i spalt efter spalt försöker vederlägga andrumsteorin – då säger jag att jag har upplevt en mängd fraktionssammanstötningar och splittringar och alltså har stor erfarenhet, men jag måste säga att det står klart för mig att den här sjukan inte kommer att botas på det gamla sättet, med partifraktionssplittring, därför att den innan dess kommer att ha botats av livet självt. Livet skrider framåt mycket snabbt. I det avseendet är det storslaget. Historien driver dess lokomotiv så snabbt, att innan redaktionen för Kommunist har hunnit ge ut ett nytt nummer så har de flesta arbetarna i Petrograd börjat bli besvikna på dess idéer emedan livet visar att andhämtningspausen är ett faktum. Vi undertecknar nu fredsavtalet och har en andhämtningspaus som vi utnyttjar bättre för att försvara landet. Hade vi krig nu så hade vi en armé stadd i panisk flykt som måste hejdas och som våra kamrater inte kan och inte kunde hejda, eftersom kriget är starkare än predikningar, än tiotusen argument. De hade inte förstått det objektiva läget och de varken kunde eller kan hejda armén. Denna sjuka armé infekterade hela organismen och vi led ett nytt oerhört nederlag. Den tyska imperialismen riktade en ny framstöt mot revolutionen, och den drabbade oss hårt eftersom vi lättsinnigt hade utlämnat oss själva åt imperialismens slag utan kulsprutor. Den här fristen kommer vi emellertid att utnyttja för att övertyga folket att ena sig och kämpa, för att säga till de ryska arbetarna och bönderna: ”Bygg upp en självdisciplin, en sträng disciplin, annars kommer ni att ligga under den tyska stöveln som ni gör nu och som ni oundvikligen kommer att göra så länge folket inte lärt sig att kämpa och bygga upp en armé som inte flyr utan är i stånd att uthärda oerhörda lidanden.” Detta är oundvikligt därför att den tyska revolutionen ännu inte utbrutit och att det inte finns några garantier för att den utbryter i morgon.

Det är därför som andrumsteorin, som helt förkastas i artikelflödet i Kommunist, ställs av livet självt. Var och en kan se att fristen är ett faktum, att envar utnyttjar den. Vi trodde att vi skulle förlora Petrograd efter några dagar när de framryckande tyska trupperna befann sig på några dagsmarschers avstånd från staden och våra bästa matrosar och arbetare från Putilov-verken oavsett sin stora entusiasm var ensamma, när ett kaos och en panik utan motstycke bröt ut och trupperna flydde hela vägen till Gattjina och vi fick uppleva att vi återtog positioner som aldrig hade förlorats. Telegrafisten anlände till järnvägsstationen, satte sig vid apparaten och telegraferade: ”Inga tyskar. Vi har intagit stationen.” Några timmar senare ringde man mig från järnvägskommissariatet: ”Nästa station har intagits, vi närmar oss

Jamburg. Inga tyskar. Telegrafisten intar sin plats.” Det var vad vi upplevde. Det är den verkliga historien om elvadagarskriget. Vi hörde den av matrosar och putilovarbetare, vilka borde hämtas till sovjetkongressen för att tala om sanningen. Det är en fruktansvärt bitter, sorglig, smärtsam och förödmjukande sanning, men den är hundrafalt nyttigare, det ryska folket kommer att förstå den.

Den som vill kan drömma om en internationell fältrevolution. Den kommer. Allt kommer på sin tid. Men nu gäller det självdisciplin, underordning till varje pris för att det skall bli exemplarisk ordning, för att arbetarna åtminstone en timme om dagen lär sig hantera vapen. Det är en aning svårare än att berätta vackra sagor. Men det är vad vi måste göra idag, det är ett sätt att hjälpa den tyska revolutionen, världsrevolutionen. Hur lång frist vi har fått vet vi inte, men den är ett faktum. Vi måste hemförlova armén så snabbt som möjligt därför att den är ett sjukt organ; under tiden kommer vi att hjälpa den finländska revolutionen.

Naturligtvis bryter vi mot avtalet, det har vi redan gjort trettio, fyrtio gånger. Endast barn är inte i stånd att begripa, att det under en epok som vår, då en långvarig och plågsam befrielseperiod inletts vilken helt nyss skapade sovjetmakten och lyfte upp den tre trappsteg i dess utveckling, endast barn är inte i stånd att fatta att det måste bli en lång och försiktig kamp. Det skymfliga fredsfördraget bjuder till protest, men när kamraterna i Kommunist resonerar om kriget så appellerar de till känslan och glömmer att folk knöt nävarna i vrede och såg rött. Vad är det de säger? ”En klassmedveten revolutionär kommer aldrig att finna sig i det, han kommer aldrig att gå med på en sådan skam.” Tidningen kallas Kommunist men borde heta Szlachcic¹ eftersom den har samma synpunkt som den szlachcic som döende intog en effektfull pose med värjan i hand och sade: ”Fred är skam, krig är ärofyllt.” De resonerar som en szlachcic men jag resonerar utifrån bondens ståndpunkt.

Om jag accepterar fred när armén håller på att fly, och inte kan annat än fly utan att förlora tusentals män, så går jag med på fred för att det inte skall bli ännu värre. Är verkligen freden skymflig? Varje sund bonde och arbetare kommer att säga att jag har rätt. De förstår att freden gör det möjligt att samla krafter. Historien – och det har jag påpekat flera gånger – känner till fall som tyskarnas befrielse från Napoleon efter freden i Tilsit. Det var med avsikt jag kallade freden en Tilsitfred även om vi inte undertecknade en sådan förpliktelse som fanns där, nämligen att med våra trupper hjälpa erövraren att underkva andra folk. Sådana saker har hänt i historien och detsamma kan hända oss om vi uteslutande kommer att sätta vår lit till en internationell fältrevolution. Se upp så att inte historien driver er även till denna militära slaveriform. Så länge den socialistiska revolutionen inte har segrat i alla länder kan sovjetrepubliken bringas i träldom. I Tilsit tvingade Napoleon oerhört skymfliga fredsvillkor på tyskarna. Där var det så att freden undertecknades flera gånger. Napoleon, den dåvarande Hoffmann, beslog tid efter annan tyskarna med fredsbrott, och nu kommer Hoffmann att ertappa oss med detsamma. Vi kommer bara att göra vårt bästa för att det inte skall hända så snart.

Det senaste kriget har gett det ryska folket en bitter, plågsam men allvarlig läxa. Det gäller att organisera sig, upprätta disciplin och lyda, att etablera en exemplarisk disciplin. Det gäller att lära sig disciplin hos tyskarna, annars är vi ett dödsdömt folk och kommer att förbli i slaveri för evigt.

Det är denna väg, och endast denna, som historien har tagit. Historien säger oss att fred är en frist för krig och krig är ett sätt att få en fred som är en aning bättre eller sämre. I Brest motsvarade styrkeförhållandet en fred som påtvingades den besegrade men inte en förnedrande fred. I Pskov motsvarade styrkeförhållandet en skändlig, en mer förnedrande

¹ Szlachcic=polsk adelsman. – Red.

fred. Och i Petrograd och Moskva, under nästa etapp, kommer man att påtvinga oss en fyrdubbelt förnedrande fred. Vi kommer inte att säga att sovjetmakten enbart är en form, som våra unga vänner i Moskva sade, vi kommer inte att säga att man kan offra innehållet för några revolutionära principers skull. Vi kommer i stället att säga: det ryska folket måste förstå att det behöver disciplin och organisation, då kommer det att uthärda alla slags Tilsitfreder. Frihetskrigens hela historia visar oss att befrielsen inträdde snabbt om de breda massorna drogs med i dessa krig. Vi säger: om historiens väg är sådan så förestår det oss att från fred återgå till krig, och detta kan eventuellt hända under de närmaste dagarna. Alla måste vara redo. Det står utom allt tvivel för mig att tyskarna gör sig i ordning, invid Narva, om det stämmer att staden aldrig blev intagen som det står i alla tidningar; om inte i Narva så invid Narva, om inte i Pskov så invid Pskov grupperar tyskarna sin reguljära armé och ställer i ordning järnvägen för att i nästa språng inta Petrograd. Och det rovdjuret kan göra långa språng. Det har det visat. Och det kommer att ta ett nytt språng. Det råder det inte det minsta tvivel om. Därför måste vi vara redo, det gäller att inte skryta utan att acceptera om också bara en fristdag, ty även en enda dag kan utnyttjas för utrymning av Petrograd, vars fall kommer att medföra oerhörda lidanden för hundratusentals av våra proletärer. Jag säger än en gång, att jag är beredd att underteckna och kommer att anse det vara min plikt att underteckna ett fördrag som är 20 gånger, ja 100 gånger så förnedrande, för att få åtminstone några dagars frist för att evakuera Petrograd. Därmed gör jag det lättare för arbetarna som annars kan hamna under tyskarna, jag underlättar borttransporten från Petrograd av allt – krut m. m. – som vi behöver, därför att jag är försvarsanhängare, därför att jag går in för att upprusta en armé, om också djupt inne i landet, där den nu hemförlovade sjuka armén håller på att tillfriskna.

Vi vet inte hur långt uppskov vi får, vi måste försöka att gripa tillfället i flykten. Det kan bli en längre frist men det kan också bara bli fråga om några dagar. Allt kan hända, ingen vet eller kan veta någonting därför att alla stormakter är bundna, trängda, tvungna att kämpa på flera fronter. Hoffmanns hållning bestäms dels av att det gäller att krossa sovjetrepubliken, dels av att det pågår krig på flera fronter och dels av att revolutionen växer och mognar i Tyskland, vilket Hoffmann vet. Han kan inte, som somliga påstår, ta Petrograd och Moskva just nu. Men han kan göra det i morgon, det är fullt möjligt. Jag upprepar: i ett ögonblick, då armén ovedersägligen är sjuk, då vi tar vara på varje tillfälle för att till varje pris få åtminstone en dags uppskov, så säger vi att varje allvarlig revolutionär som har förbindelser med massorna, som vet vad krig är och vad massorna är måste disciplinera massorna, verka för deras tillfrisknande och försöka resa dem för ett nytt krig. Varje sådan revolutionär kommer att säga att vi har rätt, att varje skändligt fördrag är bra eftersom det gagnar den proletära revolutionen och Rysslands förnyelse, det gör det lättare att bli kvitt det sjuka organet. Varje förnuftig människa inser, att vi inte inställer vår arbetarrevolution när vi undertecknar freden; var och en förstår att när vi sluter fred med tyskarna så upphör vi inte med vår militära hjälp. Vi skickar vapen till finnarna men inte militärförband som visar sig vara odugliga.

Det kan hända att vi accepterar krig; det kan hända att vi i morgon överger Moskva och sedan går över till offensiven och sätter in vår armé mot fienden om den vändpunkt i folkstämningen inträder som håller på att mogna, som eventuellt kräver en lång tid men som kommer när de breda massorna säger någonting annat än vad de säger idag. Jag är tvungen att gå med på en mycket svår fred därför att jag ännu inte kan säga mig själv att den tiden har kommit. När förnyelsens tid har inträtt så kommer alla att märka det, man kommer att se att ryssarna inte är dumma; de inser och kommer att förstå att vi måste hålla oss undan när det kniper, att den parollen måste omsättas i verkligheten – det är vår partikongress' och sovjetkongressens främsta uppgift.

Vi måste lära oss arbeta på den nya vägen. Det är ojämförligt mycket svårare men alls inte hopplöst. Det kommer ingalunda att knäcka sovjetmakten, om vi inte själva knäcker den genom dum äventyrspolitik. Den tiden kommer när folket säger, att det inte vill finna sig i att plågas längre. Men det kommer att inträffa om vi förkastar detta vågspel och i stället lär oss att arbeta under svåra förhållanden, med det oerhört förnedrande fördrag som vi undertecknade i dagarna, ty en sådan historisk kris löses inte genom *ett* krig eller *ett* fredsfördrag. Det tyska folket var fjättrat genom sitt enväldesystem 1807, när det efter flera förnedrande fredsfördrag som blev frister för ny förnedring och nya kränkningar undertecknade Tilsitfördraget. Den sovjetiska folkorganisationen kommer att underlätta vår uppgift.

Vi skall ha bara en paroll, nämligen att lära oss föra krig på allvar och införa ordning på järnvägen. Att sätta igång ett socialistiskt revolutionärt krig utan ordning på järnvägen är rena förräderiet. Ordning måste upprättas och vi måste framkalla hela den energi och styrka som behövs för att skapa det bästa som finns hos revolutionen.

Dra nytta av det uppskov ni har fått, om det också skulle vara bara för en timme, för att upprätthålla kontakten med landets inre och upprätta nya arméer där. Släng de illusioner som livet har straffat er för och kommer att fortsätta att straffa er för. Vi står inför en tid av mycket svåra nederlag, den är redan här, vi måste lära oss att ta hänsyn till den, vi måste vara beredda på hårdnackat illegalt arbete under uppenbara slaveriförhållanden hos tyskarna; det finns ingen anledning att skönmåla det; det är verkligen en Tilsitfred. Blir vi i stånd att handla på detta sätt så kan vi trots nederlagen med absolut säkerhet säga, att vi kommer att segra.
(*Applåder*)

Kortfattat tidningsreferat publicerat i *Pravda* nr 45, den 9 mars (24 februari) 1918

2. Slutord i debatten om centralkommitténs verksamhetsberättelse den 8 mars

Kamrater, tillåt mig att börja med några relativt oväsentliga anmärkningar, att börja s. a. s. från slutet. Kamrat Bucharin gick i slutet av sitt tal så långt att han jämförde oss med Petljura. Om han verkligen anser att det är så, hur kan han då förbli i samma parti som vi? Är inte detta en tom fras? Naturligtvis skulle vi inte befinna oss i ett och samma parti om det verkligen förhöll sig på det sättet. Att vi är tillsammans visar, att Bucharin och vi till nio tiondelar är överens. Han lade visserligen till några revolutionära fraser om att vi skulle vilja förråda Ukraina. Jag är övertygad om att man inte behöver bemöta sådant uppenbart nonsens. Jag övergår till kamrat Rjazanov, och här skulle jag vilja säga att liksom ett undantag som inträffar en gång på tio år endast bekräftar regeln, så sade han av en händelse ett allvarligt ord nu. (*Applåder*) Han sade att Lenin avträder rum för att vinna tid. Det var nästan filosofiskt resonerat. Den här gången slumpade det sig så att vi av kamrat Rjazanov fick höra en allvarlig fras, visserligen en fras men som uttryckte sakens hela kärna: jag vill avträda mark åt den faktiske segraren för att vinna tid. Detta, och endast detta, är den springande punkten. Allt annat är bara prat: nödvändigheten av ett revolutionärt krig, resningen av bönderna osv. När kamrat Bucharin framställer saken på så sätt att det inte kan råda delade meningar beträffande möjligheten av ett krig och säger ”fråga första bästa militär” (jag antecknade hans ord), när han ställer frågan på det sättet att han vill fråga första bästa militär, så svarar jag: denna första bästa militär blev en fransk officer som jag hade tillfälle att samtala med. Det var med allt annat än blida ögon han såg på mig – jag hade ju sålt Ryssland åt tyskarna – och sade: ”Jag är rojalist, jag är anhängare av monarki i Frankrike och önskar att Tyskland skall lida nederlag; tro bara inte att jag är anhängare av sovjetmakten” – hur kan man tro det när han är monarkist? – ”men jag ville att ni skulle underteckna Brestfördraget eftersom det var nödvändigt.” Så var det alltså med att ”fråga första bästa militär”. Varje militär borde säga detsamma som

jag sade: vi skulle ha undertecknat Brestfördraget. Och framgår det nu av Bucharins tal att våra meningsskiljaktigheter har minskat kraftigt, så är det därför att hans anhängare har stuckit undan den viktigaste motsättningspunkten.

När Bucharin nu far ut mot oss för att vi skulle ha demoraliserat massorna så har han alldeles rätt, med undantag av att det är sig själv han far ut mot och inte oss. Vem har ställt till med den här röran i centralkommittén? Det har ni gjort, kamrat Bucharin. (*Skratt*) Det spelar ingen roll hur mycket ni skriker nej, sanningen kommer i alla fall fram. Vi befinner oss i vår kamratskrets, på vår egen kongress, vi har ingenting att dölja och sanningen måste komma i dagen. Och sanningen är att det fanns tre strömningar i centralkommittén. Den 17 februari avstod Lomov och Bucharin från att rösta. Jag har bett att voteringen skall kopieras och mångfaldigas och varje partimedlem som så önskar kan gå till sekretariatet och titta på voteringsiffrorna från den historiska omröstningen den 21 januari, som visar att det var de som vacklade och alls inte vi. Vi sade: ”Låt oss ta freden i Brest – någonting bättre får ni inte – för att förbereda ett revolutionärt krig.” Nu har vi redan vunnit fem dagar för att evakuera Petrograd. Nu har en hänvändelse av Krylenko och Podvojskij publicerats; de hörde inte till vänstern och Bucharin förolämpade dem genom att påstå att man ville klara Krylenko ”ur knipan”, precis som om vi hittat på det som Krylenko hade rapporterat. Vi är helt överens med vad de säger; så förhåller det sig alltså med den saken, militärerna bekräftade det som jag sade medan ni avfärdade det genom att säga att tyskarna inte kan anfalla. Hur kan den situationen jämföras med oktober, då det inte var fråga om utrustning? Vill ni räkna med fakta så måste ni ta hänsyn till att meningsskiljaktigheterna gällde frågan om att man inte får börja ett krig när det uppenbart är till vår nackdel. När kamrat Bucharin började sitt slutinlägg med den dundrande frågan ”Är ett krig möjligt inom den närmaste framtiden?”, så blev jag mäkta förvånad. Jag svarar utan tvekan: Visst är det möjligt – men idag måste vi ha fred. Någon motsägelse finns det inte här.

Efter dessa korta anmärkningar går jag över till utförligare svar till föregående talare. Vad beträffar Radek så måste jag göra ett undantag. Men det var ett annat inlägg, av kamrat Uritskij. Vad fanns väl där förutom Kanossa, ”förräderi”, ”reträtt” och ”anpassning”? Vad betyder allt detta? Er kritik kommer ju ur en vänstersocialistrevolutionär tidning! Kamrat Bubnov läste upp ett uttalande som överlämnats till centralkommittén av några CK-medlemmar som anser sig vara mycket vänstersinnade och som gav oss ett slående exempel på demonstration inför hela världen: ”Centralkommitténs handlande riktar ett slag mot världsproletariatet.” Det om något är väl en tom fras? ”Demonstrera vår svaghet inför hela världen!” Hur demonstrerar vi den? Genom att föreslå fred? Genom att armén grep till flykten? Har vi kanske inte visat, att ett krig med Tyskland nu genom att inte anta fredsvillkoren innebär att visa hela världen att vår armé är sjuk, att den är stridsoduglig? Bubnovs påstående att denna vacklan helt och hållet skulle ha förorsakats av oss är rena rama nonsens. Orsaken var vår armés sjukdom. Förr eller senare måste den få en frist. Hade vi följt den rätta strategin så skulle vi ha fått en månads andrum, men eftersom er strategi var felaktig så har vi bara fem dagar – och även det är bra. Krigshistorien ger exempel på att det ibland inte behövs mer än några dagar för att hejda en panikslagen armé. Den som nu inte går med på, inte undertecknar denna djävulska fred är en pratmakare och inte en strateg. Det är det fatala. När centralkommittémedlemmar skriver till mig om ”svaghetsdemonstration” och ”förräderi”, så är det den mest barnsliga, skadliga och tomma fras. Vi demonstrerade vår svaghet genom att försöka föra krig vid en tidpunkt när det inte gick att demonstrera, när en offensiv mot oss var oundviklig. Och vad beträffar bönderna från Pskov så skall vi hämta dem till sovjetkongressen för att de skall berätta om hur tyskarna uppför sig, för att de skall skapa en stämning som hjälper den panikslagne soldaten att bli kvitt skräcken och får honom att säga: ”Ja, jag ser att det inte är det krig som bolsjevikerna lovade att få slut på, det är ett nytt krig som tyskarna

för mot sovjetmakten.” Då kommer tillfrisknandet att ske. Men ni ställer en fråga som ingen kan svara på. Ingen vet hur långt uppskov vi har fått.

Vidare måste jag beröra kamrat Trotskijs ställningstagande. I hans verksamhet bör två sidor särskiljas. När han inledde förhandlingarna i Brest och på ett förträffligt sätt utnyttjade dem för agitation, så var vi alla ense med kamrat Trotskij. Han citerade en del av samtalet med mig, men jag vill tillägga att vi hade kommit överens om att vi skulle hålla stand ända tills tyskarna lade fram ett ultimatum, varefter vi skulle ge upp. Tyskarna lurade oss, knyckte fem dagar av sju. Trotskijs taktik var riktig så länge det var fråga om att dra ut på tiden; felaktig blev den när det förklarades att krigstillståndet hade upphört utan att fred slöts. Jag föreslog alldeles bestämt att fred skulle slutas. Någoting bättre än Brestfreden skulle vi inte ha fått. Alla förstår nu att vi skulle ha fått en månadslång frist, att vi inte skulle ha förlorat. Eftersom historien har förkastat det så är det ingenting att erinra om, men det låter löjligt när Bucharin säger: ”Livet kommer att visa att vi hade rätt.” Jag hade rätt därför att jag redan 1915 skrev: ”Vi måste bereda oss på krig, kriget är oundvikligt, det är på väg, det kommer.” Men vi skulle ha gått med på fred och inte hemfallit åt tomt skryt. Och det var desto mer reson att välja fred som kriget var på väg, och nu kan vi åtminstone underlätta utrymningen av Petrograd, vilket vi också gjort. Det är ett faktum. När kamrat Trotskij ställer nya krav – ”lova att ni inte skall sluta fred med Vinnitjenko” – så säger jag att jag under inga omständigheter kan lova någonting sådant. Om kongressen skulle gå med på ett sådant åtagande, så skulle varken jag eller någon av mina meningsfränder påtaga sig ansvaret för detta. I stället för en klar manövreringslinje – att retirera när det är möjligt och anfalla då och då – skulle detta betyda att åter binda sig genom ett formellt beslut. I krig får man aldrig binda sig genom formella överväganden. Det är löjligt att inte känna till krigshistorien, att inte veta att ett fördrag används till att samla krafter; jag har redan hänvisat till Preussens historia. Det finns folk som verkligen liknar barn, som tror att har man undertecknat ett fördrag så har man sålt sig åt djävulen och gått raka vägen till helvetet. Det är helt enkelt löjligt, när det ur krigshistorien framgår hur klart som helst att ett fördrag vid ett nederlag är ett sätt för kraftsamling. Det har förekommit i historien att krig följt tätt på varandra, men allt det har vi glömt, vi ser att det gamla kriget förvandlas till ...² Om ni vill kan ni binda er för alltid genom formella överväganden, men lämna då över alla ansvariga poster till vänstersocialistrevolutionärerna. Vi kommer inte att ta på oss ansvaret för detta. Det är här inte alls fråga om en önskan av splittring. Jag är övertygad om att livet kommer att lära er. Den 12 mars, det är inte så långt kvar att vänta, kommer ni att få en mängd material.

Kamrat Trotskij säger att det är förräderi i detta ords fulla bemärkelse. Jag hävdar att det är alldeles fel. För att visa det konkret skall jag ta ett exempel. Två personer blir överfallna av tio, en av dem slåss, den andre tar till fötterna. Det är förräderi. Men om vi har två arméer på 100 000 vardera mot fem arméer; en armé har inringats av 200 000, den andra skall komma till undsättning men vet att 300 000 ligger i bakhåll. Kan man då skynda till hjälp? Nej, det kan man inte. Det är varken förräderi eller feighet, den ökade kvantiteten har förändrat alla värderingar; det är något som varje militär vet, det är ingen privat uppfattning. Genom att handla på det sättet bevarar jag min armé, den första kanske hamnar i fångenskap men jag kan reorganisera min, jag har allierade, jag kan vänta tills de kommer till undsättning. Det är det enda sättet att resonera. Men när militära överväganden blandas upp med andra, då blir det bara fraser kvar. Så kan man inte bedriva politik.

Vi har gjort allt som vi kan. Genom att underteckna fördraget har vi räddat Petrograd, åtminstone för några dagar. (Det här bör sekreterarna och stenografisterna inte uppteckna.) Fördraget kräver att vi drar bort våra trupper, uppenbart odugliga trupper, från Finland. Men

² I stenogrammet fattas några ord. – Red.

fördraget förbjuder oss inte att föra vapen till Finland. Om Petrograd hade fallit för några dagar sedan så skulle panik ha utbrutit i staden och vi skulle inte ha fört ut någonting. Under dessa fem dagar har vi hjälpt våra finska kamrater; jag vill inte säga hur stor hjälpen var, det vet de själva.

Orden om att vi skulle ha svikit Finland är bara barnsliga fraser. Vi hjälpte Finland just genom att vi i tid retirerade inför tyskarna. Ryssland kommer aldrig att gå under på grund av Petrograds fall, här har kamrat Bucharin tusen gånger rätt. Men om vi börjar manövrera i stil med Bucharin, då kan vi bringa en bra revolution på fall. (*Skratt*).

Vi har varken svikit Finland eller Ukraina. Det kommer ingen klassmedveten arbetare att beskylla oss för. Vi hjälper så gott vi kan. Vi har inte flyttat en enda duglig man från våra trupper och det kommer vi inte heller att göra. Ni säger att Hoffmann kommer att ertappa oss, beslå oss – naturligtvis kan han det, det betvivlar jag inte. Men hur många dagar det kommer att ta honom vet varken han eller någon annan. Och dessutom gäller ert resonemang om att han kommer att ertappa oss det politiska styrkeförhållandet, som jag skall gå in på senare.

När jag nu har förklarat varför jag på inget vis kan gå med på Trotskijs förslag – på det sättet kan man inte föra politik – måste jag säga att Radek gett ett exempel på hur långt kamraterna på vår kongress har avlägsnat sig från fraser i stil med dem som Uritskij faktiskt fortfarande förblivit trogen. Jag kan på inget vis beskylla Radek för frasmakeri i hans inlägg. Han sade: ”Det är inte alls fråga om vare sig förräderi eller skam, eftersom det är klart att ni retirerade inför en militär övermakt.” Denna värdering slår Trotskijs hela ståndpunkt sönder och samman. Radek sade: ”Vi måste bita ihop tänderna och rusta oss.” Det är riktigt, jag instämmer helt och hållet: inte skryta utan bita ihop tänderna och göra sig beredd.

Att bita ihop tänderna och rusta sig utan att slå ikring sig med ord. Det revolutionära kriget kommer, det har vi inga meningsskiljaktigheter om, motsättningarna gäller Tilsitfreden – skall den undertecknas eller inte. Det värsta är att vår armé är sjuk, just det. Därför måste centralkommittén ha en fast linje och inte meningsskiljaktigheter eller en mellanlinje som också stöddes av kamrat Bucharin. Jag skönmålar ingenting beträffande fristen; ingen vet hur långt uppskov vi får, inte jag heller. Försöken att klämma ur mig hur lång fristen blir är skrattretande. Har vi stambanorna i vår besittning kan vi hjälpa både Ukraina och Finland. Vi utnyttjar fristen, manövrerar och retirerar.

Den tyske arbetaren kan man inte längre säga att ryssarna är oberäknliga. Det är nu klart att det är den tysk-japanska imperialismen som anfaller, det kommer alla att inse. Förutom att kväva bolsjevismen har tyskarna en strävan att undertrycka även i väst, allting har blivit en enda röra, och i detta nya krig blir vi tvungna att manövrera, vilket vi måste kunna göra.

Ifråga om kamrat Bucharins inlägg vill jag säga, att när argumenten börjar tryta så tillgriper han någonting i Uritskijs stil och säger: ”Fördraget är en skam för oss.” Här behövs det inga argument; har vi skämt ut oss så bör vi samla våra papper och försvinna, men även om vi skulle ha ”skämt ut oss” så tror jag inte att vår ståndpunkt har rubbats. Kamrat Bucharin försökte analysera vår ståndpunkts klassgrund men berättade i stället en historia om en hädangången ekonom i Moskva. När man fann ett visst samband mellan vår taktik och livsmedelsspekulation så glömde man skrattretande nog att hela klassens inställning – klassens, inte livsmedelsspekulanternas – visar oss att den ryska bourgeoisin och deras lejda pennfäktare i Delo Naroda och Novaja Zjizn gör sitt yttersta för att driva oss i krig. Detta klassfaktum har ni inte framhållit. Att förklara Tyskland krig nu betyder att ge efter för den ryska bourgeoisins provokation. Det är ingenting nytt eftersom det är det mest säkra – jag säger inte absolut säkra, det finns ingenting absolut säkert – det mest säkra sättet att störta oss idag. När kamrat Bucharin sade att utvecklingen är på deras sida, att vi i det långa loppet kommer att erkänna det revolutionära kriget, så var det en lätt seger han firade eftersom vi

redan 1915 hade förutsagt att ett revolutionärt krig med nödvändighet skulle utbryta. Våra meningsskiljaktigheter gällde om tyskarna skulle anfalla eller inte, om att vi skulle förklara krigstillståndet upphävt och att vi i det revolutionära krigets intresse skulle retirera och avträda mark för att vinna tid. Strategin och politiken föreskriver oss det mest motbjudande fredsfördrag man kan tänka sig. Våra meningsskiljaktigheter kommer alla att försvinna om vi accepterar denna taktik.

Kortfattat referat publicerat i tidningen *Rabotje-Krestianskij Nizjgorodskij Listok* nr 54, den 19 (6) mars 1918

3. Resolution om krig och fred

Kongressen anser det nödvändigt att godkänna det av sovjetmakten undertecknade mycket tunga och förnedrande fredsfördraget med Tyskland, på grund av att vi inte har någon armé, på grund av de demoraliserade frontförbandens ytterligt svåra tillstånd och på grund av nödvändigheten att utnyttja varje, även den minsta möjlighet att få ett andrum inför imperialismens offensiv mot den socialistiska sovjetrepubliken.

Flerfaldiga militära anfall av imperialistiska stater (både i väst och i öst) mot Sovjetryssland är historiskt oundvikliga under den nu inledda perioden, den socialistiska revolutionens period. Med hänsyn till den nuvarande ytterliga tillspetsningen av de inrikes klassförhållandena jämte de internationella relationerna kan denna historiska nödvändighet i varje ögonblick – även det mest närliggande, t. o. m. under loppet av några dagar – leda till nya imperialistiska anfallskrig mot den socialistiska rörelsen i allmänhet och Socialistiska sovjetrepubliken Ryssland i synnerhet.

Kongressen förklarar därför som den främsta och viktigaste uppgiften för vårt parti, för det klassmedvetna proletariats hela förtrupp och för sovjetmakten att det vidtas de mest energiska, skoningslöst beslutsamma och drakoniska åtgärder för att höja självdisciplinen och disciplinen bland arbetare och bönder i Ryssland, för att förklara oundvikligheten av Rysslands historiska fortskridande mot ett socialistiskt och patriotiskt befrielsekrig, för att överallt bygga upp strikt samordnade och med en järnhård enhetlig vilja förenade massorganisationer, vilka är i stånd till samlade och tappra aktioner såväl i den alldagliga verksamheten som särskilt i ögonblick av kritisk betydelse i folkets liv samt slutligen för allsidig, systematisk och allmän utbildning av den vuxna befolkningen av bägge könen i militära kunskaper och krigsoperationer.

Den enda pålitliga garantin för konsolidering av den socialistiska revolutionen som segrat i Ryssland ser kongressen i dess förvandling till en internationell arbetarrevolution.

Kongressen är övertygad om att under det givna styrkeförhållandet på världsarenan var det steg som sovjetmakten tog oundvikligt och nödvändigt utifrån världsrevolutionens intressen.

Kongressen är övertygad om att arbetarrevolutionen oavslutligt mognar i alla krigförande länder och förbereder imperialismens oundvikliga och fullständiga nederlag. Den förklarar att det socialistiska proletariats i Ryssland med alla krafter och med alla till buds stående medel kommer att stödja proletariats broderliga revolutionära rörelse i alla länder.

Skrivet senast den 8 mars 1918.

Publicerat ffg. i dagstidningen *Kommunar* nr 1, den 1 januari 1919

4. Tillägg till resolutionen om krig och fred den 8 mars

Jag anhåller om ordet för ett tillägg till resolutionen:

Kongressen betraktar det som nödvändigt att inte offentliggöra den antagna resolutionen och förpliktar alla partimedlemmar att hålla den hemlig. Till pressen meddelas det endast – och inte idag utan när centralkommittén ger anvisning därom – att kongressen är för en ratificering.

Kongressen framhåller dessutom speciellt att centralkommittén befullmäktigas att när som helst bryta alla fredsfördrag med imperialistiska och borgerliga stater liksom även att förklara dem krig.

5. Anförande om revidering av partiprogrammet och ändring av partiets namn den 8 mars

Kamrater, beträffande en ändring av partinamnet så har som ni vet en rätt omfattande diskussion utvecklats i partiet sedan april 1917, och centralkommittén kunde därför genast komma överens om ett beslut som inte tycks framkalla någon större diskussion eller t. o. m. nästan ingen diskussion alls. Centralkommittén föreslår er alltså att vårt partis namn skall ändras till Rysslands kommunistiska parti med ordet bolsjevikerna inom parentes. Det tillägget anser vi alla vara nödvändigt, eftersom ordet bolsjevik vunnit burskap såväl i det ryska politiska livet som i hela den utlandspress som följer händelseutvecklingen i Ryssland i allmänna drag. Att benämningen socialdemokratiska partiet är vetenskapligt felaktigt har också redan förklarats i vår press. När arbetarna hade skapat en egen stat blev det klart för dem att vår revolution under sin utveckling gått förbi det gamla demokratibegreppet, den borgerliga demokratin. Vi hade kommit fram till en typ av demokrati som inte fanns i Västeuropa. Den hade sin urtyp endast i Pariskommunen, och om den sade Engels att kommunen inte var en stat i detta ords egentliga mening. Kort sagt, eftersom de arbetande massorna själva tar sig an statsförvaltningen och upprättandet av stridskrafter som stöder denna statsordning så försvinner också den särskilda förvaltningsapparaten, den särskilda apparaten för visst statligt tvång, och följaktligen kan vi inte gå in för demokrati i dess gamla form.

Å andra sidan så måste vi när vi börjar de socialistiska omdaningarna klart ställa det mål som dessa omdaningar sist och slutligen går ut på, nämligen målet att bygga det kommunistiska samhället. Det består inte enbart i konfiskering av fabriker, verkstäder, jord och produktionsmedel, sträng registrering och kontroll över produktionen och produkternas fördelning, utan går längre, till förverkligandet av principen: av var och en efter förmåga, åt var och en efter behov. Kommunistiska partiet är därför det enda vetenskapligt rätta namnet. Invändningen att det kan ge anledning till att vi förväxlas med anarkisterna förkastades genast i centralkommittén, eftersom anarkisterna aldrig kallar sig enbart kommunister utan alltid har något tillägg till namnet. Från den synpunkten sett så finns det olika slag av socialism, men det medför inte att socialdemokraterna skulle förväxlas med socialreformister, nationella socialister eller andra liknande partier.

Ett av de viktigaste argumenten för ett namnbyte är å andra sidan den omständigheten, att de gamla officiella socialistiska partierna i alla ledande länder i Europa ännu inte blivit kvitt det socialchauvinistiska och socialpatriotiska rus som ledde till den europeiska officiella socialismens fullständiga sammanbrott under det här kriget. Nästan alla de officiella socialistiska partierna är därför fortfarande en reell broms, ett reellt hinder för den revolutionära socialistiska arbetarrörelsen. Och vårt parti, som för närvarande utan tvivel möter utomordentligt stor sympati hos de arbetande massorna i alla länder, vårt parti måste göra ett beslutsammast, skarpast, klarast och otvetydigast möjligt tillkännagivande om att det bryter med den gamla officiella socialismen. Och det mest effektiva sättet att göra detta är att byta partinamn.

Vidare, kamrater, är frågan om programmets teoretiska del, dess praktiska och politiska delar mycket svårare. Vad beträffar den teoretiska delen så har vi ett visst material, nämligen de samlingsvolymerna om partiprogrammets revidering som getts ut i Moskva och Petersburg samt de artiklar som publicerats i vårt partis två främsta teoretiska organ, Prosvesjtjenie i Petersburg och Spartak i Moskva, och som motiverar en eller annan tendens vid en förändring av den teoretiska delen av partiprogrammet. På det området finns det alltså ett visst material. Det framträder två huvudsynpunkter som enligt min mening inte strider mot varandra, åtminstone inte på något fundamentalt, principiellt sätt. Den ena synpunkten som jag har försvarat går ut på att vi inte har någon anledning att kassera den gamla teoretiska delen av vårt program, det skulle t. o. m. vara fel. Den bör endast kompletteras med en analys av imperialismen som kapitalismens högsta utvecklingsetapp och därefter en karakteristik av den socialistiska revolutionens era, med utgångspunkt från att denna era redan inletts. Vilka öden vår revolution, vår del av proletarietets världsarmé än skulle gå tillmötes, vilka de fortsatta komplikationerna för revolutionen än skulle bli, så är i varje fall det objektiva läget för de imperialistiska länder som gett sig i detta krig, vilket lett högt utvecklade länder till hunger, utarmning och barbari, så är detta läge objektivt sett utsiktslöst. Och här är det på sin plats att upprepa vad Friedrich Engels sade för trettio år sedan, 1887, när han uppskattade möjligheten av ett europeiskt krig. Han sade att kungakronorna i dussintal kommer att ligga och skräpa i Europa och ingen kommer att vilja plocka upp dem, han sade att de europeiska länderna kommer att drabbas av en oerhörd förödelse och att ett europeiskt krig med dess fasor kan få endast ett slut, nämligen – så här föll hans ord – antingen arbetarklassens seger eller upprättande av betingelser som gör denna seger möjlig och nödvändig. Engels uttalade sig utomordentligt exakt och försiktigt i det avseendet. Till skillnad från dem som förvränger marxismen och för fram sitt försenade pseudofilosofande om att ingen socialism kan byggas på förfallets grundval, så förstod Engels utmärkt väl att varje krig, även i ett utvecklat samhälle, kommer att medföra inte bara ödeläggelse, barbari, lidanden och umbäranden för massorna, som drunknar i blod, och att det inte kan finnas några garantier för att det skall leda till socialismens seger. Han sade att det blir antingen arbetarklassens seger eller upprättande av betingelser som gör denna seger möjlig och nödvändig, dvs. att det följaktligen är möjligt med flera svåra övergångsskeden samtidigt med en enorm förstörelse av kulturen och produktivmedlen, men att resultatet kan vara bara ett, nämligen en resning av de arbetande massornas förtrupp, arbetarklassen, och en övergång till dess maktövertagande för att bygga upp ett socialistiskt samhälle. Därför att hur stor förstörelsen av kulturen än är så kan man inte avlägsna den ur historien; det blir svårt att återupprätta den men ingen förödelse kan någonsin leda till att denna kultur skulle försvinna helt och hållet. I en eller annan del, i vissa materiella rester är denna kultur oförstörbar, svårigheterna kommer endast att gälla dess återupprättande. Alltnog, den ena synpunkten är den att vi bör behålla det gamla programmet efter att ha kompletterat det med en analys av imperialismen och den sociala revolutionens början.

Denna synpunkt uttryckte jag i det programförslag som jag har publicerat. Det andra förslaget publicerades av kamrat Sokolnikov i samlingsvolymen i Moskva. Den andra synpunkten har uttryckts i samtal, bl. a. av kamrat Bucharin, och i pressen, i publikationen i Moskva, av kamrat V. Smirnov. Den går ut på att den gamla teoretiska delen av programmet skall strykas helt eller nästan helt och ersättas med en ny del som inte som tidigare analyserar varuproduktionens och kapitalismens utveckling utan karakteriserar det nuvarande stadiet av kapitalismens högsta utveckling, imperialismen, och den omedelbara övergången till den sociala revolutionens era. Jag tycker inte att dessa två synpunkter skulle skilja sig från varandra på ett radikalt och principiellt sätt, men jag kommer att försvara min synpunkt. Jag tror att det vore teoretiskt fel att stryka det gamla programmet som analyserar utvecklingen från varuproduktionen till kapitalismen. Den innehåller ingenting felaktigt. Så har det gått och så går det, ty varuproduktionen födde kapitalismen som i sin tur har lett till imperialismen.

Det är ett allmänt världshistoriskt perspektiv, och man bör inte glömma socialismens grundvalar. Oavsett vilka komplikationer kampen än får i fortsättningen, hur många tillfälliga sicksackvändningar vi än måste övervinna (och det blir många sådana, vår erfarenhet visar vilka jättekast revolutionens historia gör, tills vidare enbart hos oss; när revolutionen har blivit europeisk kommer det hela att bli mycket mer komplicerat och gå mycket snabbare, utvecklingstakten kommer att bli ännu mer rasande och strömkantringarna ännu mer invecklade) – för att inte förlora orienteringen i dessa sicksackvändningar och historiska omkastningar, för att bevara det allmänna perspektivet och urskilja den röda tråd som förbinder hela den kapitalistiska utvecklingen och hela vägen mot socialismen, den väg som vi fullt naturligt uppfattar som rak och som vi också bör uppfatta som rak för att se dess början, fortsättning och slut – i verkligheten blir den aldrig rak utan oerhört invecklad – för att alltså inte villa bort oss under dessa kastningar, under de perioder då vi drar oss tillbaka, retirerar och lider tillfälliga nederlag eller när historien eller fienden kastar oss tillbaka, för att inte förlora orienteringen är det enligt min mening viktigt att bevara vårt gamla grundprogram, det är teoretiskt sett det enda rätta. Vi befinner oss nämligen nu endast i det första övergångsskedet från kapitalismen till socialismen hos oss i Ryssland. Historien har inte gett oss den fredliga situation som teoretiskt var tänkbar för en viss tid och som är önskvärd för oss, som skulle göra det möjligt att snabbt avverka dessa övergångsskeden. Vi ser med en gång hur mycket som har försvårats genom inbördeskriget i Ryssland och hur detta inbördeskrig sammanflätas med flera andra krig. Marxisterna har aldrig glömt att våldet oundvikligen kommer att ledsaga kapitalismens sammanbrott i dess helhet och det socialistiska samhällets födelse. Och detta våld kommer att utgöra en världshistorisk period, en hel era av de mest olika krig: imperialistiska krig, inbördeskrig i ett land, en sammanflätning av dem båda, nationella krig för frigörelse av de nationaliteter som undertryckts av imperialisterna och av olika kombinationer av imperialistiska stater, vilka oundvikligen ingår i skilda förbund under epoken av jättestora statskapitalistiska och militära trustar och syndikat. Denna epok, epoken av gigantiska sammanbrott, massomfattande militära våldsbeslut och kriser, har börjat – det ser vi klart – och det är bara början. Därför har vi ingen anledning att plocka bort allt som har att göra med en analys av varuproduktionen i allmänhet, kapitalismen i allmänhet. Vi har bara tagit de första stegen för att skaka av oss kapitalismen helt och hållet och börja övergången till socialismen. Hur många övergångsetapper det ännu återstår till socialismen vet vi inte och kan inte heller veta. Det beror av när den europeiska socialistiska revolutionen bryter ut i full omfattning och om den lätt och snabbt kommer till rätta med sina fiender och slår in på den socialistiska utvecklingens jämna väg eller om det sker långsamt. Det vet vi inte, och ett marxistiskt partis program bör vila på fakta som fastslagits absolut exakt. Endast detta utgör styrkan i vårt program, som bekräftats genom alla revolutionens växlingar. Endast på denna grundval bör marxister bygga sitt program. Vi måste utgå från absolut exakt fastställda fakta, och dessa visar att utvecklingen av utbytet och varuproduktionen blivit en dominerande historisk företeelse i hela världen och lett fram till kapitalismen som i sin tur vuxit över i imperialism. Det är ett absolut ovedersägligt faktum, vilket i första hand måste fastslås i programmet. Att denna imperialism inleder den sociala revolutionens era är också ett faktum som är uppenbart för oss och som vi måste uttala oss om klart och tydligt. Genom att konstatera detta faktum i vårt program höjer vi inför hela världen den sociala revolutionens fackla, inte bara som ett agitationstal utan som ett nytt program som säger alla folk i Väst-europa: ”Det här är vad ni och vi har lärt av den kapitalistiska utvecklingens erfarenheter. Det här är vad kapitalismen var, så här utvecklades den till imperialism och det här är den sociala revolutionens era som håller på att börja och där den kronologiskt sett första rollen har tillfallit oss.” Med detta manifest skall vi framträda inför alla civiliserade länder, och det blir inte enbart en flammande appell utan det kommer att vara exakt motiverat, härlett ur fakta som erkänns av alla socialistiska partier. Desto klarare framstår då motsättningen mellan den taktik

som bedrivs av dessa partier som nu förrått socialismen och de teoretiska förutsättningar som vi alla delar, som varje klassmedveten arbetare tillägnat sig, nämligen kapitalismens utveckling och överväxande i imperialismen. Kort före de imperialistiska krigen gav kongresserna i Chemnitz och Basel i sina resolutioner en sådan karakteristik av imperialismen som står i skriande motsättning till socialförrädarnas nuvarande taktik. Därför måste vi upprepa grundläggande fakta för att klarast möjligt visa de arbetande massorna i Västeuropa vad deras ledare beskylls för.

Det är huvudmotivet till att jag anser denna programuppbyggnad vara den enda rätta teoretiskt sett. Att kassera analysen av varuproduktionen och kapitalismen som gammalt skräp är inte berättigat av det historiska skeendets natur. Vi har bara tagit de första stegen i övergången från kapitalismen till socialismen, och denna övergång försvåras av sådana förhållanden som är utmärkande för Ryssland men som saknas i de flesta civiliserade länder. Det är följaktligen inte bara möjligt utan också oundvikligt att dessa övergångsstadier blir annorlunda i Europa; och därför är det teoretiskt felaktigt att koncentrera uppmärksamheten på nationellt särpräglade övergångssteg som är nödvändiga för oss men inte behöver bli nödvändiga i Europa. Vi bör börja med den allmänna basen för varuproduktionens utveckling, övergången till kapitalismen och den senares överväxande i imperialism. Därmed intar vi och stärker en teoretisk position vilken ingen, som ej förrått socialismen, kan angripa. Och härur följer den lika oundvikliga slutsatsen att den sociala revolutionens era har inletts.

Denna slutsats drar vi på grundvalen av obestridliga fakta.

Vidare är det vår uppgift att karakterisera den sovjetiska statstypen. De teoretiska synpunkterna i den frågan har jag försökt framlägga i boken Staten och revolutionen. Jag tycker att den marxistiska synen på staten i hög grad har förvrängts av den dominerande officiella socialismen i Västeuropa och att detta utomordentligt påtagligt bekräftats genom erfarenheterna från sovjetrevolutionen och sovjeternas upprättande i Ryssland. Att det fortfarande finns en hel del grovt tillsnickrat och ofullbordat i våra sovjeter står utom allt tvivel, det är klart för var och en som granskat deras verksamhet. Men det som är viktigt, historiskt värdefullt och ett steg framåt i socialismens världsutveckling, det är att en ny statstyp har skapats. Pariskommunen upprätthölls under några veckor, i en stad, utan att man förstod vad man höll på att uträtta. De som skapade kommunen var inte medvetna om vad de skapade, de skapade i kraft av de uppvaknade massornas osvikliga instinkt, ingen av de franska socialistgrupperna hade en klar föreställning om vad de tagit itu med. Tack vare erfarenheterna från Pariskommunen och den tyska socialdemokratins mångåriga utveckling kan vi ha en klar insikt om vad vi gripit oss an med när vi bygger upp sovjetmakten. Trots all den grovhet och brist på disciplin som sovjeterna är behäftade med och som är en följd av vårt lands småborgerliga karaktär, trots detta har en ny statstyp skapats av folkmassorna. Den har nu fungerat, inte i veckor utan i månader, inte i en stad utan i ett vidsträckt land befolkat av flera nationer. Denna typ av sovjetmakt har visat sig hålla måttet då den spritt sig till Finland, ett land som skiljer sig från oss i alla avseenden, där det inte finns sovjeter men där det dock är fråga om en ny, proletär makttyp. Detta bevisar vad som framstår som teoretiskt obestridligt, nämligen att sovjetmakten är en ny statstyp utan byråkrati, utan polis, utan reguljär armé, med den borgerliga demokratin ersatt med en annan demokrati, en demokrati som för fram de arbetande massornas förtrupp, som ger dem både lagstiftande och verkställande befogenheter, anförtror dem det militära skyddet och skapar en apparat som kan omfostra massorna.

I Ryssland har allt detta knappt börjat, och börjat dåligt. Om vi inser vad som är dåligt i det som vi inlett så kommer vi att övervinna det ifall historien ger oss en något så när rimlig tidsfrist att arbeta med sovjetmakten. Därför tycker jag att en analys av den nya statstypen bör inta en framstående plats i vårt program. Tyvärr fick vi nu arbeta på programmet mitt under regeringsarbetet, under en sådan otrolig brådska att vi inte ens hann sammankalla vår

kommission och utarbeta ett officiellt programförslag. Det som delats ut till kamrater delegerade kan endast kallas ett flyktigt utkast, vilket var och en klart kan se. Ett rätt stort utrymme har ägnats frågan om sovjetmakten, och jag tycker att det är här som vårt programs internationella betydelse bör komma till uttryck. Jag tror att det vore alldeles fel att begränsa vår revolutions internationella betydelse till appeller, paroller, demonstrationer, upprop osv. Det är för litet. Vi måste konkret visa de europeiska arbetarna vad vi gripit oss an med, hur vi gripit oss an med det och hur det skall uppfattas; det kommer att få dem att konkret ställa frågan om hur socialismen skall uppnås. De måste se efter: ryssarna har gett sig i kast med en värdefull uppgift och gör de det dåligt så kommer vi att göra det bättre. Därför måste vi ge så mycket konkret material som möjligt och säga vad nytt vi har försökt skapa. Sovjetmakten är en ny statstyp, låt oss då försöka teckna dess uppgifter och konstruktion och förklara vad som i denna nya typ av demokrati, som är behäftad med så mycket kaotiskt och otympligt, utgör livslågan, nämligen maktövergången till de arbetande, elimineringen av utsugningen och undertrycksapparaten. Staten är en apparat för undertryckande. Utsugarna måste undertryckas, men det får inte ske med polis, endast massan själv kan undertrycka dem, apparaten måste vara förbunden med massorna, representera dem, som sovjeterna gör. De står mycket närmare massorna, de gör det möjligt att stå närmare dem, de ger större möjligheter att fostra massan. Vi vet utmärkt väl att den ryska bonden gärna vill lära sig, men vi vill att han skall lära av den egna erfarenheten och inte av böcker. Sovjetmakten är en apparat, avsedd för att massan utan dröjsmål skall börja lära sig styra staten och organisera produktionen i allnationell måttstock. Det är en gigantiskt svår uppgift. Historiskt viktigt är det emellertid att vi har åtagit oss dess lösning, och det inte bara från vårt lands synpunkt utan vi kallar även de europeiska arbetarna till vår hjälp. Det är just från denna allmänna synpunkt som vi konkret bör förklara vårt program. Därför anser vi att det är en fortsättning av den väg som banades av Paris-kommunen. Därför är vi övertygade om att de europeiska arbetarna kommer att kunna hjälpa oss när de väl slagit in på den vägen. De kommer att göra det som vi nu gör bättre, och tyngdpunkten flyttas från den formella ståndpunkten till de konkreta betingelserna. På den gamla tiden var ett sådant krav som garantier för mötesfriheten särskilt viktigt, medan vår ståndpunkt går ut på att ingen nu kan hindra möten och sovjetmaktens uppgift är endast att ställa möteslokaler till förfogande. För bourgeoisin är det allmänna proklamerandet av allomfattande principer av vikt: "Alla medborgare har frihet att samlas – men under öppen himmel, någon lokal ställer vi inte till förfogande." Vi säger emellertid: "Mindre fraser och mera innehåll." Palatsen måste konfiskeras – och inte bara Tauriska palatset utan också många andra – men om mötesfriheten tiger vi. Och det måste spridas till alla de övriga punkterna i det demokratiska programmet. Vi måste själva vara domare. Medborgarna måste alla delta i rättsskipningen och i förvaltningen av landet. Av vikt för oss är att bokstavligen alla arbetande dras med i statsförvaltningen. Det är en gigantiskt svår uppgift. Men socialismen kan inte införas av en minoritet, av partiet. Socialismen kan endast införas av tiotals miljoner, när de lärt sig att göra det själva. Vi ser vår förtjänst i vår strävan att hjälpa massan att utan dröjsmål själva gripa sig an med denna uppgift och inte lära sig det av böcker och föreläsningar. Om vi uttrycker dessa våra uppgifter klart och konkret så kommer vi därför att ge de europeiska massorna en impuls att dryfta denna fråga och ställa den praktiskt. Det kan hända att vi lyckas dåligt med det som måste göras, men vi sporrar massorna att ta itu med det som de har att göra. Om det som vår revolution utträttar inte är en tillfällighet – och det är vi fast övertygade om att inte är fallet –, om det inte är en produkt av ett partibeslut utan en ofrånkomlig produkt av varje revolution som Marx kallade folkrevolution, dvs. en sådan som folkmassorna själva skapar med sina paroller och sina strävanden och inte med en upprepning av den gamla borgerliga republikens program – i så fall kommer vi att uppnå det väsentligaste. Och nu har vi närmast oss frågan om vi bör avskaffa skillnaden mellan maximioch minimiprogrammet. Både ja och nej. Ett sådant avskaffande oroar mig inte alls, eftersom

den ståndpunkt som vi hade i somras numera inte är giltig. Innan vi hade tagit makten sade jag att det var för tidigt; men nu när vi har tagit makten och satt den på prov så är det inte längre för tidigt. I stället för det gamla programmet måste vi nu skriva ett nytt program, sovjetmaktens program, utan att det minsta avsvära den borgerliga parlamentarismens utnyttjande. Att tro att vi inte kommer att kastas tillbaka är utopi.

Det kan inte förnekas historiskt, att Ryssland skapade sovjetrepubliken. Vi säger att kastas vi tillbaka så kommer vi utan att avstå från den borgerliga parlamentarismen – om de fientliga klasskrafterna tränger oss tillbaka till denna gamla position – att sträva efter det som vunnits genom erfarenheten, nämligen sovjetmakten, den sovjetiska statstypen, en stat av Pariskommunens typ. Detta måste bli utsagt i programmet. I stället för minimiprogrammet skall vi införa sovjetmaktens program. Karakteriseringen av den nya statstypen bör inta en framstående plats i vårt program.

Det står klart att vi för ögonblicket inte kan utarbeta ett program. Vi bör avfatta huvudpremisserna och överlämna dem till en kommission eller centralkommittén för sammanställande av huvudteserna. Eller ännu enklare: som grundval kan vi utnyttja den resolution om konferensen i Brest-Litovsk som redan innehåller teserna. En sådan beskrivning av sovjetmakten bör sammanställas på basen av erfarenheterna från den ryska revolutionen, varefter förslag om praktiska förändringar bör följa. I den historiska delen tycker jag att det behövs en anmärkning om att konfiskeringen av jorden och industriföretag inletts. Vi skall ställa den konkreta uppgiften att organisera konsumtionen, och att slå samman bankerna till ett landsomfattande nät av universella statsbanker som ombesörjer samhällelig bokföring, registrering och kontroll som utförs av befolkningen själv och bildar grunden för socialismens fortsatta utveckling. Denna del, som är den svåraste, tror jag att bör formuleras som konkreta krav av vår sovjetmakt: vad vi vill göra meddetsamma, vilka reformer som vi planerar inom bankpolitiken, produktionens organisation, organisationen av utbytet, registreringen och kontrollen, införandet av arbetsplikt osv. När tillfälle ges skall vi lägga till vilka stora och små och halvstora mått och steg som vi verkställt på detta område. Det måste vara absolut klart och exakt fastställt vad som påbörjats och vad som ännu inte slutförts. Vi vet utmärkt väl att en mycket stor del av det som vi påbörjat inte förts i hamn. Utan den minsta överdrift, helt objektivt, i full överensstämmelse med fakta måste vi i programmet säga vad vi har gjort och vad vi har för avsikt att göra. Denna sanning skall vi visa det europeiska proletariatet och säga: det här måste göras. De kommer då att säga: det och det gör ryssarna dåligt, vi kommer att klara det bättre. Och när denna strävan har gripit massorna så blir den socialistiska revolutionen oövervinnlig. Det imperialistiska kriget som är ett rövarkrig helt igenom rullar vidare i allas åsyn. När det imperialistiska kriget inför alla avslöjar sin innebörd och blir ett krig av alla imperialister mot sovjetmakten, mot socialismen, så kommer det att ge proletariatet i väst ännu en impuls. Det måste blottas, kriget måste skildras som en allians mellan imperialisterna mot den socialistiska rörelsen. Det var de allmänna överväganden som jag ansåg att ni borde ta del av och som ligger till grund för mitt praktiska förslag om att nu utbyta grundläggande åsikter i denna fråga och därefter på rak arm eventuellt utarbeta några huvudteser, eller om detta kommer att anses vara för svårt i stället överlämna programfrågan till centralkommittén eller en särskild kommission som får i uppdrag att på grundvalen av tillgängligt material och av kongresstenogram eller sekreterarnas detaljerade kongressrapporter utarbeta ett program för partiet, som emellertid genast bör ändra sitt namn. Det tycker jag att vi kan uträtta för närvarande, och jag tror att alla är överens om att vi inte kan göra mera med hänsyn till det redaktionellt sett ofullbordade tillstånd som programmet befinner sig i i detta ögonblick. Jag är övertygad om att vi skall klara det på några veckor. Vi har tillräckligt med teoretiska krafter inom samtliga partiströmningar för att få fram ett program på några veckor. Mycket kan naturligtvis bli felaktigt i det, för att nu inte tala om

redaktionella och stilistiska brister, därför att vi inte har månader på oss för att ta itu med uppgiften med det lugn som behövs för redaktionsarbete.

Alla dessa fel kommer vi att rätta till under vårt arbete, i full förvisning om att vi ger sovjetmakten en möjlighet att verkställa detta program. Om vi sist och slutligen exakt och utan avsteg från verkligheten förklarar, att sovjetmakten är en ny statstyp, en form för proletariats diktatur, att vi ställt demokratin inför andra uppgifter, att vi överfört socialismens uppgifter från den allmänna abstrakta formeln ”expropriering av expropriatorerna” till sådana konkreta formler som nationalisering av banker och jorden, så blir det en väsentlig del av programmet.

Jordfrågan får vi göra om i den meningen att vi här ser hur småbönderna som vill ta parti för proletariatet och bistå det i den socialistiska revolutionen tar de första stegen, hur de trots sina fördomar och gamla åsikter ställt sig den praktiska uppgiften att gå över till socialismen. Det är ett faktum, fast vi vill inte påtvinga andra länder detsamma. Bönderna har inte i ord utan i gärning visat att de önskar hjälpa och hjälper proletariatet, som tagit makten, att förverkliga socialismen. Det är helt fel att påstå att vi skulle vilja införa socialismen med våld. Vi skall dela jorden rättvist, framförallt från småbrukssynpunkt. Därvid kommer vi att prioritera kommuner och stora arbetskooperativ. Vi stöder en monopolisering av spannmålshandeln. Vi stöder, sade bönderna, konfiskeringen av banker och fabriker. Vi är redo att hjälpa arbetarna att förverkliga socialismen. Jag tror att lagen om jordens socialisering bör ges ut på alla språk. Det kommer att ske om det inte redan ägt rum. Denna idé måste vi uttrycka konkret i programmet, den bör uttryckas teoretiskt, utan det minsta avsteg från konkret konstaterade fakta. I väst kommer det att ske på annat sätt. Det kan hända att vi gör fel, men vi hoppas att proletariatet i väst skall rätta dem. Och vi vänder oss till det europeiska proletariatet med anhållan om att hjälpa oss i vårt arbete.

På detta sätt kan vi utarbeta vårt program under några veckor, och de fel som vi gör kommer att rättas av livet, vi skall själva rätta dem. Jämfört med de positiva resultat som kommer att uppnås blir dessa fel lätta som fjädrar.

Ett kortfattat referat publicerat i tidningen *Rabotje-Krestianskij Nizjgorodskij Listok* nr 55, den 20 (7) mars 1918

6. Resolution om ändring av partinamnet och partiprogrammet

Kongressen beslutar att vårt parti (Rysslands socialdemokratiska arbetarparti, bolsjevikerna) hädanefter skall heta *Rysslands kommunistiska parti* med ordet bolsjevikerna inom parentes.

Kongressen beslutar att vårt partiprogram skall förändras genom omarbetning av den teoretiska delen eller dess komplettering med en analys av imperialismen och av den socialistiska världsrevolutionens era som inletts.

Därefter bör förändringarna i den politiska delen av programmet gå ut på en så exakt och detaljerad karakteristik som möjligt av den nya statstypen, sovjetrepubliken, som en form för proletariatets diktatur och som en fortsättning av de landvinningar av den internationella arbetarrevolutionen som inleddes av Pariskommunen. Det bör i programmet påpekas, att vårt parti inte kommer att vägra utnyttja även den borgerliga parlamentarismen om kampen temporärt kastar oss tillbaka till detta historiska skede som nu passerats av vår revolution. Men partiet kommer i alla fall och under alla omständigheter att kämpa för sovjetrepubliken som den från demokratisk synpunkt sett högsta statstypen och som en form för proletariatets diktatur, utsugarförtryckets störtande och utsugarmotståndets krossande.

I samma anda och riktning bör den ekonomiska, även den agrara, och den pedagogiska samt alla andra delar av programmet omarbetas. Tyngdpunkten bör läggas vid en exakt karakteristik av de ekonomiska och andra omdaningar som inletts av vår sovjetmakt med en exakt beskrivning av de omedelbara konkreta uppgifter som sovjetmakten ställt sig och som härflyter ur de praktiska åtgärder som vi redan vidtagit för expropriering av expropriatörerna.

Kongressen ger i uppdrag åt en särskild kommission att om möjligt omgående utarbeta ett program för partiet enligt framlagda anvisningar och få det godkänt som vårt partiprogram.

Skrivet den 8 mars 1918.

Publicerat i *Pravda* nr 45, den 9 mars 1918

7. Resolution om ”vänsterkommunisternas” vägran att ingå i centralkommittén

Kongressen anser att en vägran att ingå i centralkommittén är särskilt oläglig under nuvarande läge i partiet, eftersom en sådan vägran överhuvudtaget är principiellt oacceptabel för alla som önskar enhet i partiet och nu skulle utgöra ett dubbelt hot mot partienheten.

Kongressen förklarar att envar som inte är överens med åtgärder av centralkommittén kan och bör avsäga sig ansvaret för dessa genom ett uttalande och inte genom ett utträde ur centralkommittén.

I den fasta förhoppningen om att kamraterna efter att ha rådgjort med massorganisationerna vill återta sin deklaration kommer kongressen att förrätta val utan att ta hänsyn till deklarationen.

Skrivet den 8 mars 1918

Publicerat ffg. in extenso (med smärre förkortningar och utan resolutionen om ”vänsterkommunisternas” vägran att ingå i centralkommittén) 1923 i boken *Rysslands kommunistiska partis sjunde kongress. Stenografiskt referat. Den 6-8 mars 1918*

Publicerat i sin helhet 1928 i boken *Protokoll från kongresser och konferenser med Sovjetunionens kommunistiska parti (bolsjevikerna); Sjunde kongressen, mars 1918*

V. I. Lenin, *Samlade verk*, 5:e ry. uppl., b. 36, sid. 3-36, 40, 43-59, 69